

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Br: 09-12-430/22-5111/2

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Podgorica, 24.02.2022. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
-n/r ministra, gospodina mr Aleksandra Stijovića -

Poštovani gospodine Stijoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 03-307/22-1328/1 od 22.02.2022. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2022. godinu – Agrobudžet*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga uredbe i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Predmetnom uredbom utvrđuju se uslovi, način i dinamika sprovođenja mjera agrarne politike za tržišno-cjenovnu politiku, politiku ruralnog razvoja, poslove od javnog interesa, socijalne transfere pojedincima, bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i mjere u oblasti ribarstva. Uvidom u dostavljeni tekst utvrđeno je da će se mjeri i aktivnosti predviđene Agrobudžetom za 2022. godinu finansirati u ukupnom iznosu od 50.877.757,51€. Izvori finansiranja sredstava su:

- opšti prihodi budžeta u iznosu od 35.905.287,45€;
- donacije iznos od 8.200.470,06€ i
- kreditna sredstva iznos od 6.772.000,00€.

Sredstva iz opštih prihoda budžeta planirana su Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 144/21). Sredstva koja će se realizovati po osnovu zaključenih kreditnih aranžmana i donacija koristiće se do nivoa njihovog ostvarenja, shodno članu 10 i 12 Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje saglasnost na *Predlog uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2022. godinu – Agrobudžet*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Milojko Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NAZIV PROPISA	Predlog Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovodenja mjera agrarne politike za 2022. godinu – Agrobudžet
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? <p>Ovom uredbom utvrđuju se uslovi, način i dinamika sprovodenja mjera agrarne politike za tržišno-bezbjednost hrane, veterine i fitosanitarne poslove i mjere u oblasti ribarstva.</p> <p>Sredstva predviđena Agrobudžetom opredijeljena su Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u Budžetu Crne Godine za 2022. godinu i to za razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj, ribarstvo, sprovođenje mjera bezbjednost hrane, sprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja i sprovođenje fitosanitarnih mjera u skladu sa zakonom. S tim u vezi Agrobudžet se donosi na godišnjem nivou, a njegove mjere agrarne politike se realizuju u cilju pružanja podrške poljoprivrednim proizvođačima i razvoja poljoprivrede.</p>	
<p>2. Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. <p>Cilj realizacije mjera agrarne politike je pružanje podrške poljoprivrednim proizvođačima, odnosno poljoprivrednim gazdinstvima (fizičkim i pravnim licima) kako bi se obezbjedili što bolji uslovi privređivanja a što ima pozitivan efekat na ekonomski rast crnogorskog društvenog proizvoda i veći standard stanovništva koje živi i radi i ruralnim područjima.</p> <p>Navedeni ciljevi se u svemu poklapaju sa ciljevima postavljenim u strateškim dokumentima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.</p>	
<p>3. Opcije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). - Obrazložiti preferiranu opciju? - Donošenjem Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovodenja mjera agrarne politike za 2022. godinu – Agrobudžet omogućilo bi se korišćenje opredijeljenih budžetskih sredstava u svrhu sprovodenja mjera agrarne politike. - Razlozi donošenja Uredbe sadržani su u činjenici da su sredstva za sprovodenje agrarne politike već opredijeljena nacionalnim budžetom, a da je njihovo korišćenje vezano za kalendarsku godinu i u slučaju njihovog nekorišćenja u ostavljenom roku gubi se mogućnost pune realizacije opredijeljenih sredstava, odnosno neutrošena sredstva moraće se vratiti u budžet Crne Gore. Prema tome od ključnog značaja za nesmetano sprovodenje agrarne politike je da ova uredba stupi na snagu danom objavljivanja u Službenom listu, kako bi u preostalom vremenskom roku za realizaciju agrarne politike sva raspoloživa sredstva bila iskorišćena. Dakle, stupanjem na snagu 	

- ove uredbe stvara se pravna mogućnost za objavljivanje Javnih poziva i realizaciju mjera agrarne politike na osnovu kojih će se u 2022. godini omogućiti poljoprivrednim proizvođačima i prerađivačima da ostvare pravo na sredstva podrške do 50.877.757,51€.
- Uvjereni da će opredijeljena sredstva posješti dalji razvoj poljoprivrede i ekonomskog rasta, smatramo da do „statusa quo“ ne može doći.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Sprovođenje mjera agrarne politike uticaće isključivo pozitivno na poboljšanje stanja u sljedećim oblastima:

- poljoprivrede, kroz sprovođenje mjera tržišno-cjenovne politike (direktna plaćanja, program unapređenja stočarstva, mjere za stabilizaciju tržišta i druge mjere), kroz mjere ruralnog razvoja (mjere jačanja konkurentnosti proizvođača, mjere za održivo gazdovanje prirodnim resursima, mjere za poboljšanje kvaliteta života i druge mjere). Isto tako, ova oblast će se unaprijediti i kroz mjere podrške opštим servisim u poljoprivredi, socijalnim transferima seoskom stanovništvu i drugim vidovima podrške poljoprivrednim proizvođačima.
- morskog ribarstva i marikulture, kao i slatkovodnog ribarstva i akvakulture, kroz mjere podrške koje će doprinijeti održivom upravljanju i očuvanju ribe i drugih vodenih organizma, podrške profesionalnim ribarima na moru i uzgajivačima morske i slatkovodne ribe kao i drugim mjerama za unapređenje ove oblasti.
- fitosanitarnih mjera i zdravstvene zaštite životinja, kroz sprovođenje zakonom utvrđenih programa.

Polazeći od navedenog primjena ovog propisa niukom slučaju ne može izazvati troškove građanima i privredi, već upravo suprotno, realizacijom mjera agrarne politike doprinosi se njihovom ekonomskom unapređenju (jačanju) kako bi bili što konkurentniji na domaćem, a u budućnosti i na evropskom tržištu. Sljedstveno tome, pozitivni efekti primjene ovog propisa apsolutno opravdavaju utrošak budžetskih sredstava za opredijeljene namjene. Isto tako, dodjelom sredstava podsticaja u poljoprivredi bitno se doprinosi osnivanju novih privrednih subjekata i podstiče tržišna konkurenca u oblasti proizvodnje hrane. S tim u vezi i pravo na ostvarivanje sredstava podsticaja nije povezano sa komplikovanim administrativnim procedurama, već je prilagođeno potrebama i zahtjevima poljoprivrednih proizvođača, naravno uz poštovanje zakonom propisanih postupaka dodjele sredstava podsticaja.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Sredstva predviđena Agrobudžetom opredijeljena su u ukupnom iznosu od 50.877.757,51€, i to: organu državne uprave nadležnom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljem tekstu:

Ministarstvo) i organu uprave nadležnom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Organ uprave) u Budžetu Crne Gore za 2022. godinu (u daljem tekstu: Budžet) u ukupnom iznosu od 35.935.709,41€, iz donacija u iznosu od 8.170.048,10€ i iz kreditnih sredstava u iznosu od 6.772.000,00€.

I. Sredstva predviđena u Budžetu u ukupnom iznosu od 35.935.709,41€ odnose se na:

1. razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj i ribarstvo	31.675.158,20€;
2. kontribuciju za potrebe realizacije međunarodnih projekata (IFAD)	1.726.000,00€;
3. sprovođenje mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje	316.979,65€;
4. sprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja	2.038.513,44€;
5. sprovođenje fitosanitarnih mjera	179.058,12€.

1. *Sredstva za razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj i ribarstvo*

Sredstva za razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj i ribarstvo opredijeljena su Ministarstvu u okviru opštih prihoda Budžeta funkcionalna klasifikacija 41101 – Program 16 002 – Poljoprivreda, Potprogram 16 002 i Program 16 004 – Ribarstvo.

a. Program 16 002 – Poljoprivreda

1.1.1 pozicija 4147 – konsultantske usluge, projekti i studije u iznosu od 4.300.000,00€	155.332,12€
1.1.2 pozicija 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od 16.647.050,26€	16.647.050,26€
1.1.3 pozicija 4318 – ostali transferi pojedincima – staračke naknade u iznosu od 4.208.760,32€	4.208.760,32€

b. Potprogram 16 002 006 – Ruralni razvoj

1.2.1 pozicija 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od 4.300.000,00€	4.300.000,00€
1.2.2 pozicija 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu u iznosu od 744.000,00€;	744.000,00€;

c. Potprogram 16 002 007 – Agencija za plaćanje

1.3.1 pozicija 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od 4.670.015,50€	4.670.015,50€

d. Program 2532 – Ribarstvo

1.4.1 pozicija 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od UKUPNO 1 (a+b+c+d):	950.000,00€
	31.675.158,20€

2. *Sredstva za kontribuciju za potrebe realizacije međunarodnih projekata (IFAD)*

Sredstva za kontribuciju za potrebe realizacije međunarodnih projekata (IFAD) u iznosu od 1.726.000,00€ opredijeljena su Ministarstvu u okviru opštih prihoda Budžeta, funkcionalna klasifikacija 41101 – Program 16 002 Poljoprivreda, Potprogram 16 002 006 Podrška ruralnom razvoju, na poziciji 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu, koja će se realizovati u skladu sa Sporazumom o finansiranju Projekta razvoja klastera i transformacije ruralnih područja u Crnoj Gori.

3. *Sredstva za sprovođenje mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje*

Sredstva za mjere bezbjednosti hrane i hrane za životinje u iznosu od 316.979,65€ opredijeljena su Organu uprave u okviru opštih prihoda Budžeta, funkcionalna klasifikacija 41107 – Program 16 002 Poljoprivreda, Potprogram 16 002 005 Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi, na poziciji 4149

- ostale usluge u iznosu od 316.979,65€, koja će se realizovati u skladu sa Programom mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje za 2022. godinu.

4. Sredstva za sprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja

Sredstva za zdravstvenu zaštitu životinja u iznosu od 2.038.513,44€ opredijeljena su Organu uprave, u okviru opštih prihoda Budžeta, funkcionalna klasifikacija 41107 – Program 16 002 Poljoprivreda, Potprogram 16 002 005 Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi, na poziciji 4181 – Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od 2.038.513,44€, koja će se realizovati u skladu sa Programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja za 2022. godinu.

5. Sredstva za sprovođenje fitosanitarnih mjera

Sredstva za fitosanitarne mjere u iznosu od 179.058,12€ opredijeljena su Organu uprave u okviru opštih prihoda Budžeta, funkcionalna klasifikacija 41107 – Program 16 002 Poljoprivreda, Potprogram 16 002 005 Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi, na poziciji 4149 – ostale usluge u iznosu od 179.058,12€ koja će se realizovati u skladu sa Programom fitosanitarnih mjera za 2022. godinu.

35.815.693,91€

razvoj poljoprivrede i ruralnih područja za period 2014-2020 i iz kredita Svjetske Banke „Drugi institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede Crne Gore“ (MIDAS 2) i kredita Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede – IFAD u skladu sa članom 9 Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, i izvršavaće se u visini njihovog ostvarenja:

II. Donacije

- IPARD II Program 7,845,048,10€;
- Projekat IFAD 325,000,00€.

UKUPNO II - Donacije:

- I. Kreditna sredstva 8,170,048,10€

- Drugi institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede Crne Gore (MIDAS 2) 5.400.000,00€;

- Projekat IFAD 1.372.000,00€.

UKUPNO III – Kreditna sredstva:

- UKUPNO AGROBUDŽET (I+II+III): 6.772.000,00€

50.877.757,51€

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaci odnosno nijesu prihvaci. Obrazložiti.

- Nije korišćena eksterna ekspertska podrška.
- Vršene konsultacije sa krajnjim korisnicima Agrobudžeta - poljoprivrednim proizvođačima, stručnim službama i naukom, odnosno sve zainteresovane strane su na poziv ovog ministarstva dostavljale predloge za kreiranje mjera agrarne politike.
- Pojedini predlozi su prihvaci, koji su postali sastavni dio ovog propisa, dok oni predlozi koji nijesu bili saglasni sa zakonom i preuzetim međunarodnim obvezama nijesu prihvaci.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjeru biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije programa (mjeru agrarne politike) zaduženo je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede jedinica za tehničku pomoć Ministarstva finansija i Nadzorni odbor MIDAS-a.

Podgorica, 21.02.2022. godine

